

Verlaging structuurwaarde tot 20 % in het rantsoen voor vleesstieren kan

W.J.A. Hanekamp (sectiehoofd Vleesvee en Schapen, PR)

Opname van bijprodukten in het rantsoen van vleesstieren geeft een voordeel van f 150 per stier wanneer 60 procent van de snijmaiskuil vervangen wordt. Een structuurwaarde in het rantsoen van ongeveer 20 procent geeft geen problemen voor de gezondheid en uitval bij vleesstieren. Vanwege een grote variatie in samenstelling dient bij de aankoop van bijprodukten gelet te worden op het droge stof gehalte en liefst ook de voederwaarde.

De laatste jaren neemt op de bedrijven met stierenvleesproductie de belangstelling voor het voeren van bijprodukten uit de industriële sector sterk toe. Er zijn vele produkten in de handel die in aanmerking komen als bijproduct: natte en droge, eiwitrijk en eiwitarm, afkomstig van fabriek of boer. Ze hebben gemeen dat hun samenstelling sterk wisselt, zowel onderling als binnen het produkt. Ze bevatten vaak weinig droge stof met weinig eiwit en veel energie en ze zijn veelal niet structuurhoudend. De snijmaiskuil zal moeten zorgen voor voldoende structuur in het rantsoen. Voor melkvee wordt uitgegaan van minimaal 33 procent structuurhoudend materiaal in het rantsoen. Er is echter weinig of niets bekend over de structuurbehoefte van vleesstieren.

Verschillende hoeveelheden bijprodukten onderzocht

Op de Waiboerhoeve te Lelystad zijn bijprodukten gevoerd aan roodbonte vleesstieren vanaf een leeftijd van 6 maanden. Per proefronde werden ongeveer 80 stieren ingedeeld in 4 groepen: een controle groep met een standaard rantsoen van ad lib snijmaiskuil en 2 tot 3 kg vleesstierenbrok (1000 VEVI, 18 % vre en 90 ppm Romensin) en 3 groepen waar een deel van de snijmaiskuil werd vervangen door een bijproduct. Per proefronde is respectievelijk 20, 40 en 60 procent van de hoeveelheid snijmaiskuil (op basis van droge stof) vervangen door een bijproduct. Figuur 1 toont de groepen schematisch. Bij de start werd in een gewenningsperiode van 4 weken het hoge aandeel bijproduct in het rantsoen geleidelijk opgebouwd. Als bijproduct is gekozen voor aardappelstoomschillen, -zetmeel en -persvezel. Per bijproduct zijn steeds twee ronden uitgevoerd.

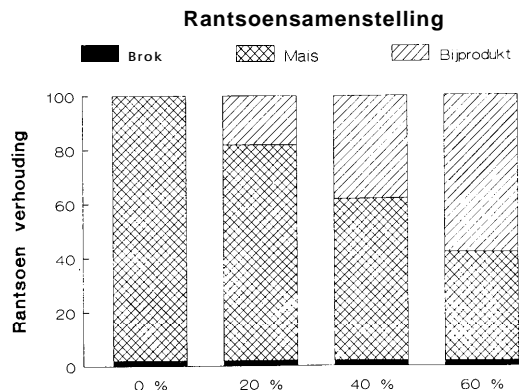
Goede technische resultaten met bijprodukten

Omdat per ronde slechts één bijproduct is gevoerd is het niet goed mogelijk de bijprodukten onderling goed te vergelijken en zijn alleen de resultaten voor de vervanging van snijmaiskuil door bijproduct weergegeven. In tabel 1 staan de resultaten samengevat. Bijprodukten geven een hogere groei per dag. De totale droge stof opname van de groepen met bijprodukten is hoger dan van de groepen zonder bijprodukten. De voederconversie (kVEVI per kg groei) is voor de groepen met bijprodukten ongunstiger. Het koud geslacht gewicht en het aanhoudingspercentage van de groepen met bijprodukten is hoger. De stieren uit de groepen met bijprodukten zijn beter beveest maar zijn ook vetter.

Bijprodukten leveren voordeel op

De gegevens van deze zes ronden zijn gebruikt

Figuur 1 De samenstelling van de rantsoenen van de 4 proefgroepen

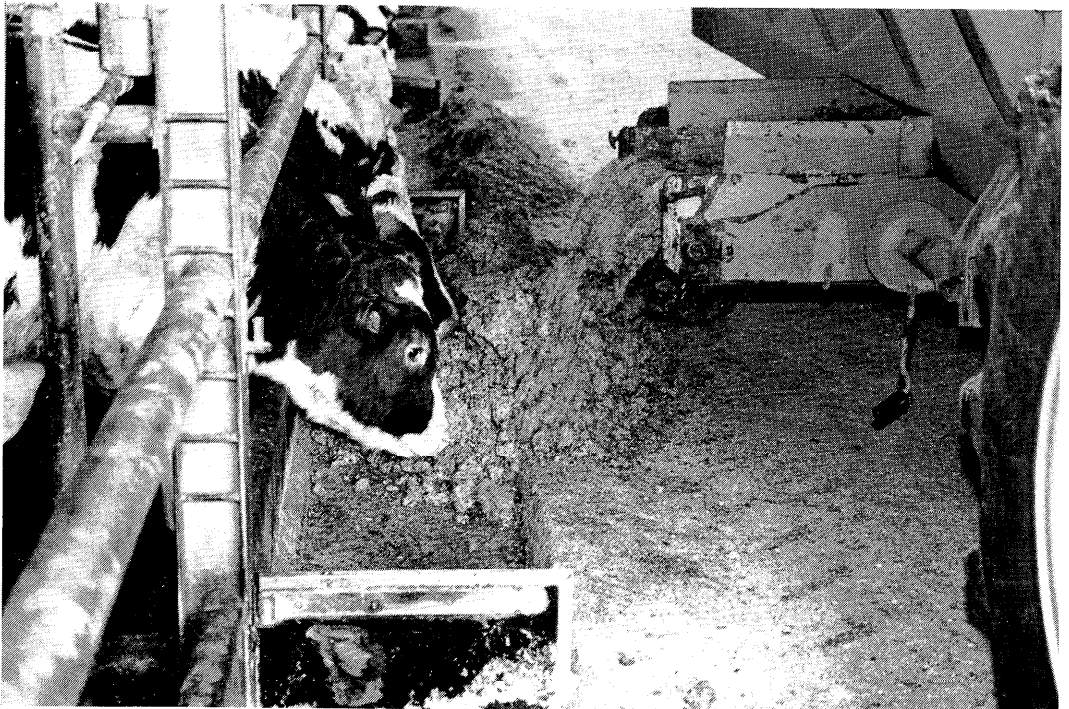
Tabel 1 Technische resultaten voor vervanging van snijmaiskuil door bijprodukten.

	Vervanging van snijmaiskuil (%)			
	0	20	40	60
Groei afmestperiode (g/dag)	1166	1240	1226	1248
Mestduur (dagen)	487	480	481	475
Eindgewicht (kg)	562	574	572	573
Droge stof opname (kg/dag)	7,13	7,51	7,64	7,59
Voederconversie (kVEVI/kg groei)	5,90	6,02	6,40	6,43
Koud geslacht gewicht (kg)	314	323	326	324
Aanhoudingspercentage	55,9	56,4	57,1	56,6
Beveleedheid	> R ⁻	R ⁻ -R ^o	R ^o	> R ^o
Vetbedekking	> 3 ⁻	3--3 ^o	3 ^o	> 3 ^o

voor een economische berekening. De opbrengsten minus de kosten vanaf 6 maanden werden met elkaar vergeleken. In tabel 2 staan de resultaten weergegeven.

De bruto-opbrengstprijs van de stieren is het gemiddelde van twee uitbetalingsschema's. Het ene uitbetalingsschema is dat van de Encebe, het andere is dat van Coveco. De Encebe gaat eerder over tot gewichtskortingen, terwijl Coveco grotere prijsverschillen heeft tussen de subklassen van de EUROP classificatie. Als basisprijs is gerekend met f 8,00 per kg vlees van een karkas met een

beveleedheid van R 0 en een vetbedekking van 3 0. De bruto-opbrengsten van de groepen met bijproduct zijn duidelijker hoger dan die van de snijmaiskuilgroep. De verschillen in bruto-opbrengst tussen de verschillende hoeveelheden bijproduct in het rantsoen zijn niet wezenlijk. Voor de voerprijzen is gebruik gemaakt van gegevens van de LEI deelboekhoudingen vleesstierhouderij. Dit betekent f 2,45 per kg kunstmelk, f 0,47 per kg vleesstierbrok en f 0,30 per kVEVI uit snijmaiskuil. Voor bijprodukten is gerekend met f 0,20 per kVEVI. Omgerekend naar een gemiddelde sa-

Bijprodukten kunnen eenvoudig mechanisch gevoerd worden.

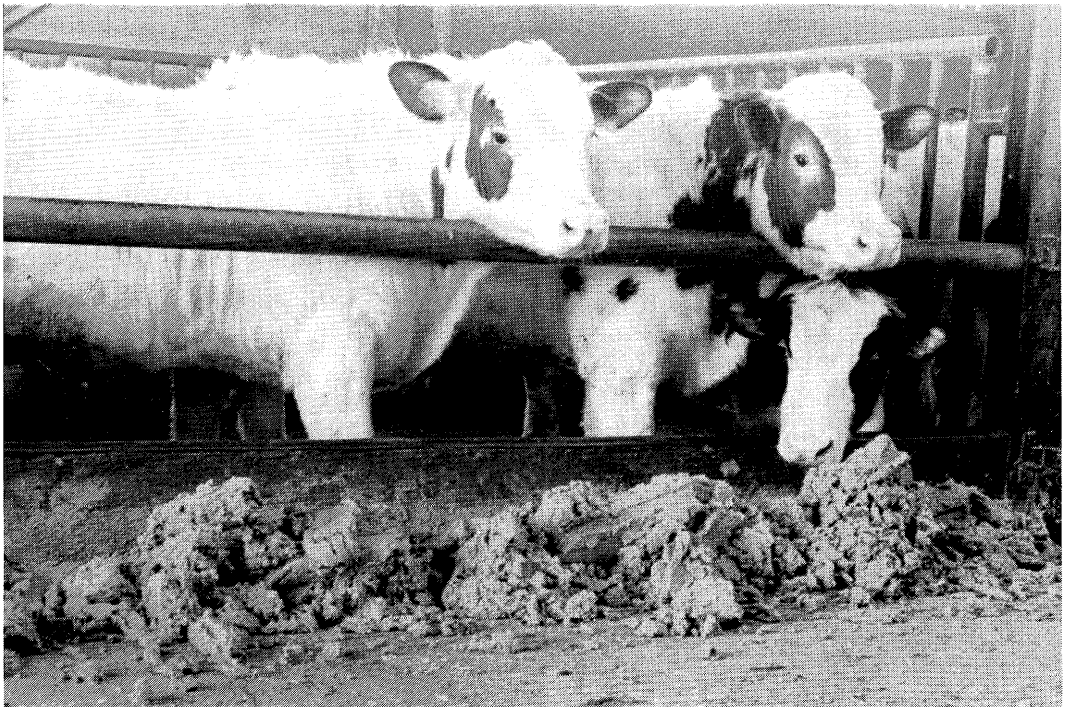
Tabel 2 Verschil in opbrengst en kosten voor vervanging van snijmaiskuil door bijproduct.

	Vervanging van snijmaiskuil			
	0	20	40	60
Opbrengst (f)	2488	2579	2599	2583
Kosten (f)	1270	1256	1258	1217
Verschil (f)	1218	1322	1341	1367

menstelling komen deze prijzen neer op f 91 per ton snijmaiskuil, f 31 per ton stoomschillen, f 67 per ton zetmeel en f 43 per ton persvezel. Als vergoeding voor dierenarts, uitval, rente, huisvesting en overige kosten is f 1,34 per dag gerekend. Tevens is er voor arbeid een vergoeding van f 0,35 per dag opgenomen. Het opnemen van bijproducten in het rantsoen vermindert de kosten tijdens de afmestfase. Wel blijkt uit tabel 2 dat alleen voor de groep met 60 procent bijproduct in

het rantsoen de kosten duidelijk het laagst zijn. Uit het verschil in bruto-opbrengst minus de kosten tijdens de afmestfase blijkt dat het opnemen van bijproducten in het rantsoen duidelijk financieel voordeel biedt. Het voordeel van het gebruik van bijproducten in het rantsoen loopt op tot bijnaf 150 per stier bij een vervanging van 60 procent van de snijmaiskuil door bijproduct.

De prijzen van vooral de bijproducten kunnen sterk variëren. Daarom is het effect van een daling of stijging van de prijs met 5 cent per kVEVI ook doorgerekend. Bij een lage prijs voor de snijmaiskuil en een hoge prijs voor bijproducten is het voordeel nog f 65. Bij een hoge prijs voor de snijmaiskuil en een lage prijs voor de bijproducten loopt het voordeel op tot f 235. Het voordeel is niet afhankelijk van de opbrengstprijzen van het vlees omdat het voordeel berekend wordt als het verschil tussen snijmaiskuil en vervanging van snijmaiskuil door bijproduct.

Verlaging structuurwaarde tot 20 % kan.